

de wandelaars, maar des te meer van de laryngologen, die in een naburige kamer vergaderend, alleen door de otologische sectie het gebouw konden verlaten. Hinderlijk voor beide was het, dat de beschotten niet tot boven reikten. De spreker van de eene afdeeling was daardoor duidelijk in de andere hoorbaar. Naast de drie talen waren Italiaansch en Spaansch toegelaten.

Ik acht dit een fout.

Op een morgen hoorde ik in vijf secties Spaansch spreken.

De opening der secties was, evenals die van het congres in het Spaansch geschied. Ik weet niet hoe het te Rome is geweest, maar hier maakten de Spanjaarden beslist misbruik van een vrijheid, die het congres uit beleefdheid had verleend. Het is tenminste niet denkbaar, dat Spaansch op congressen buiten Spanje vroeger geoorloofd was. Een uitbreiding van de gebruikelijke talen met weinig gekende verslapt de belangstelling en zal weldra ernstig nadeel blijken, indien al niet andere overwegingen er toe zullen moeten leiden om deze internationale massa-bijeenkomsten af te schaffen of op anderen grondslag nieuw te vormen. Indien men bedenkt, dat het internationaal congres te Amsterdam in 1888 ongeveer 800 deelnemers telde en dit te Madrid ongeveer 7000, dan rijst de vraag of de tijd niet komende is, dat het congres in zijn specialistische deelen moet uiteengaan. Het kan niet lang duren of de meeste landen zien zich genoodzaakt voor de eer te bedanken het congres binnen hun grenzen te zien, zooals nu reeds Hongarije en Zweden deden.

Groetend

t. t.

den Haag, 12 Mei 1903.

A. SIKKEL.

VIRCHOW-STANDBEELD.

Door de commissie voor Nederland tot het inzamelen van bijdragen voor een standbeeld van VIRCHOW zijn tot nu toe van de volgende personen bijdragen ontvangen: A. CIJFER te Amsterdam, H. BURING BOEKHOUDT te Davos, Prof. A. P. FOKKER te Groningen, Prof. S. ROSENSTEIN te Leiden, Prof. P. K. PEL te Amsterdam, Prof. C. A. PEKELHARING te Utrecht, C. VAN GELDER te Nieuwe Tonge, P. MUNTENDAM te Amsterdam, alsook van het Genootschap tot bevordering der Natuur-, Genees- en Heelkunde te Amsterdam en van de Afdeeling Amsterdam der Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, tot een gezamenlijk bedrag van f 117.50.

In de veronderstelling, dat er nog collegae zijn, die gaarne tot dit doel willen medewerken, maar tot nog toe verzuimden een bijdrage te zenden, stelt de commissie de gelegenheid tot het zenden van een bijdrage nog open tot 1 Juni a. s. aan den tweeden ondergeteekende.

P. K. PEL.

P. MUNTENDAM